

سفر امیر قطر به ایران نشانه‌ای از تحولات سیاسی احتمالی است

به قلم سایمون هندرسون (/fa/experts/saymwn-hndrswn-0/)

۱۶ مه ۲۰۲۲

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/qatari-visit-iran-suggests-possible-policy-breakthroughs

العربية (/ar/policy-analysis/alzyart-alqtryt-aly-ayran-twwhy-btqdm-mhtml-ly-mstwy-alsyasat/)

درباره نویسنده

سایمون هندرسون (/fa/experts/saymwn-hndrswn-0/)

تحلیل کوتاه

امیر قطر احتمالاً دنبال نقشی در احیای توافق هسته‌ای است همین‌طور کمک گرفتن از ایران برای میزبانی از هواداران جام جهانی در اواخر امسال

بنا به گزارش خبرگزاری رسمی ایران، تمیم بن حمد آل ثانی امیر قطر ۱۲ می برای گفتگو وارد تهران خواهد شد. انتظار می‌رود او از آنجا به آلمان و بریتانیا سفر کند تا درباره مسائل امنیت انرژی مرتبط با بحران اوکراین گفتگو کند. قطر به رغم جمعیت کوچکش حدود ۳۰۰ هزار شهروند کشوری ثروتمند است که پتانسیل دیپلماتیک خارج از اندازه‌ای دارد چون سومین ذخیره بزرگ گاز جهان را داراست و یکی از صادرکنندگان عمده گاز طبیعی مایع خصوصاً به آسیا است.

زمزمه‌هایی که در شبکه‌های اجتماعی شنیده می‌شود حاکی از آن است که دوحه ممکن است در برخی قرار و مدارها برای آزادسازی وجوه مسدودشده ایران مشارکت کند. سفیر قطر در ایران درست سه روز پیش با رئیس بانک مرکزی ایران ملاقات داشت. البته مناقشه بر سر این مسئله فقط یکی از عوامل متعددی است که ایران و آمریکا را از احیای توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ باز داشته ولی قطر احتمالاً ایفای هر گونه نقشی را با واشنگتن هماهنگ می‌کند. انتقال وجوه همین‌طور می‌تواند مربوط به آزادسازی دوتابعیتی‌های زندانی باشد که قبلاً یک کشور دیگر خلیج فارس یعنی عمان در این روند نقش داشته است. تلاش‌های قطر چه موفق باشد یا نه احتمالاً مورد استقبال دولت بایدن قرار می‌گیرد.

مسئله جنجالی‌تر این است که دوحه مدتی است در حال مذاکره با ایران برای تامین اقامتگاه اضافی برای فوتبال‌دوستان شرکت‌کننده در جام جهانی در ماه نوامبر بوده است. در حال حاضر فضای هتل‌های محدود قطر به وسیله مسافران خطوط کشتی‌رانی تفریحی که در تاسیسات بندری لنگر انداخته‌اند تکمیل می‌شود ولی یکی از طرح‌های ثانوی پیشنهادشده استفاده از هتل‌های ایرانی در جزیره کیش است که با پرواز سی‌وینج دقیقه تا دوحه فاصله دارد. این که ممکن است به چنین گزینه‌ای نیاز شود ظاهراً ناشی از مشکلات ادامه‌دار قطر با همسایه‌هایش بحرین و امارات متحده است چون آنها برای تحریم اقتصادی و دیپلماتیک قطر از سال ۲۰۱۷ تا سال گذشته به عربستان و مصر پیوستند. وقتی اولین بار درخواست قطر برای میزبانی جام جهانی ارائه شد امارات متحده به‌خصوص به عنوان میزبان برخی از هواداران در نظر گرفته می‌شد. به نظر می‌رسد دوحه دیگر این را امکان‌پذیر نمی‌داند.

از دیدگاه امیر تمیم به خاطر روابط تاریخی مشکل‌دار (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/qatar-without-tamim-sudden-succession-essay-series>) قطر با همسایگان عرب و این واقعیت جغرافیایی ساده که ذخایر عظیم گاز قطر عمدتاً

در میدان شمالی برون کرانه‌های مجاور میدان پارس جنوبی در اب‌های ایران قرار گرفته است باعث شده گزینه‌های قطر محدود باشد تهران در توسعه ذخایر خود در آن منطقه گُند پیش رفته برای همین احتمال مناقشه دوجانبه بر سر حقوق گاز هنوز وجود دارد دوحه با میزبانی از نیروهای آمریکایی در پایگاه هوایی العُدید تا حدی این ریسک را کم می‌کند این پایگاه نقش کلیدی در عملیات‌های هوایی در افغانستان عراق و سوریه داشته است در ماه مارس آمریکا اعلام کرد که قطر یکی از متحدان مهم غیر-ناتو است

این‌که آیا تهران روابط دوحه با واشنگتن را اهرمی مفید در مذاکرات هسته‌ای محسوب می‌کند یا نه بعداً معلوم خواهد شد در ماه ژانویه امیر تمیم با پرزیدنت بایدن در کاخ سفید دیدار کرد (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/gas-likely-top>) و عکس‌های آن ملاقات بی‌شک با تصاویر ملاقات این هفته با رهبران ایران کنار هم گذاشته خواهد شد حداقل ماجرا این است که سفر امیر یادآور آن است که قطر ایران را کشوری می‌بیند که باید به جای مقابله با آن معامله کرد

سایمون هندرسون هموند بیکر و مدیر برنامه برنستاین در زمینه «خلیج فارس و سیاست‌گذاری انرژی» در انستیتو واشنگتن است

RECOMMENDED

ARTICLES & TESTIMONY

The Impact of Russia's Ukraine Invasion in the Middle East and North Africa

مه ۲۰۲۲ ۱۸

Grant Rumley

([/policy-analysis/impact-russias-ukraine-invasion-middle-east-and-north-africa](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/impact-russias-ukraine-invasion-middle-east-and-north-africa))

BRIEF ANALYSIS

MENA Already had a Food Crisis; Polling Shows Majority Agree Russia Is Making it Worse

مه ۲۰۲۲ ۱۸

Catherine Cleveland

([/policy-analysis/mena-already-had-food-crisis-polling-shows-majority-agree-russia-making-it-worse](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/mena-already-had-food-crisis-polling-shows-majority-agree-russia-making-it-worse))

BRIEF ANALYSIS

Hezbollah-Shia Dynamics and Lebanon's Election: Challenges, Opportunities, and Policy Implications

TOPICS

[\(fa/policy-analysis/anrzh-y-w-aqtsad/\)](#) انرژی و اقتصاد

[\(fa/policy-analysis/mn-ashah/\)](#) منع اشاعه

[\(fa/policy-analysis/khlyj-w-syast-hwzh-anrzh-y/\)](#) خلیج و سیاست حوزه انرژی

REGIONS & COUNTRIES

[\(fa/policy-analysis/ayran/\)](#) ایران

[\(fa/policy-analysis/kshwrhay-hashykhlyj-fars/\)](#) کشورهای حاشیه خلیج فارس